

Helsingin vanhusneuvoston toiminta vuonna 2018: Aktiivisen verkostoitumisen vuosi

Vuosi 2018 oli uuden vanhusneuvoston ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Vanhusneuvoston toiminnan organisointi osana kaupungin asukasysteistyötä vahvisti neuvoston asemaa nimenomaan vaikuttajatoimielimenä ja edisti yhteistyötä vammaisneuvoston sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotoimikuntien kanssa.

Vanhusneuvoston 21. toimintavuosi sujui työn merkeissä. Työvaliokunta toimi kokouksia valmistavana ja neuvoston muuta toimintaa suunnittelevana elimenä. Työvaliokuntaan kuuluivat vanhusneuvoston puheenjohtaja Laura Varjokari, varapuheenjohtaja Veijo Lehto, jäsenet Antti Henriksson (31.5. asti) Timo Auranen (5.9. alkaen), Markus Löfström ja Pirkko Telaranta sekä sihteeri Outi Paulig. Muut neuvoston jäsenet olivat Mirja Arajärvi, Erja Kauppinen, Toivo Tupin, Marja Ruotsalainen, Lala Sjöblom, Lena Lindberg, Pirjo-Liisa Kangasniemi ja Olli Salin (1.6. alkaen) ja Antti Henriksson (31.5. asti)

Kokoukset pidettiin kuukausittain kesäkuukausia lukuunottamatta. Kokouksissa oli asiantuntijoita lähinnä kaupungin organisaatiosta, vanhustyötä tekevästä järjestöistä ja muilta tahoilta. Eläkeläisjärjestöjen kanssa pidettiin yksi seminaari, joka oli samalla avoin yleisötilaisuus. Vanhusneuvoston jäsenet osallistuivat aktiivisesti erilaisiin seminaareihin ja muihin tapahtumiin.

Varsinaisten kokousten lisäksi järjestettiin kaksi yhteistyötapaamista muiden vanhusneuvostojen kanssa: keväällä Kuusikko-kaupunkien yhteiskokous ja syksyllä pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteiskokous, jonka järjestämisyhteistyössä oli Helsinki.

Vuoden aikana etsittiin uusia keinoja vaikuttamistoimintaan. Huhtikuun kokouksessa oli mukana pormestari Vapaavuori, joka kannusti aktiiviseen yhteydenpitoon kaupungin toimialojen ja luottamushenkilöiden kanssa. Marraskuussa järjestettiin ensimmäinen tapaaminen kaupungin valtuustoryhmien kanssa. Siihen osallistuivat lähes kaikki valtuustoryhmät ja vanhusneuvosto sai vastauksia ikäihmisten hyvinvointia koskeviin kysymyksiin. Tapaaminen vahvisti merkittävästi vanhusneuvoston ja valtuustoryhmien yhteistyötä.

Helsingissä käynnistettiin syksyllä 2018 Stadin ikäohjelman (vanhuspalvelulain mukainen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma) uuden vaiheen valmistelu. Edellinen ohjelma oli voimassa vuoden 2016 loppuun, minkä jälkeen vanhusneuvosto kiinnitti moneen kertaan huomiota lakisääteisen ohjelman puuttumiseen. Valmisteluryhmään saatiin mukaan useita vanhusneuvoston edustajia ja etenemistä seurattiin neuvoston kokouksissa. Marraskuussa vanhusneuvosto päätti tehdä ikäohjelman luonnoksesta kannanoton ja se julkaistiin joulukuussa.

Vanhusneuvostolta pyydettiin viisi lausuntoa. Oma-aloitteisia kannanottoja tehtiin neljä, joista HSL:n palveluja koskeva oli pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteinen. HSL-asiasta julkaistiin myös kirjoitus Helsingin Sanomien mielipidesivulla. Vanhusneuvostolla oli edustajia erilaisissa työryhmissä, kuten sote-toimialan kuljetuspalvelun yhteistyöryhmässä (Lala Sjöblom) ja kaupungin digineuvonnan ohjausryhmässä (Timo Auranen). Käynnistettiin yhteistyö Finanssiala ry:n kanssa ja nimettiin kotihoidon laskutusta koskevaan pilottiin edustajat (Pirkko Telaranta ja Veijo Lehto)

Vanhusneuvosto jatkoi viestinnän kehittämistä näkyvyyden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Viestinnän toteuttamiseen ja kehittämiseen saatiin apua kaupunginkanslian viestintäasiantuntijoilta. Näkyvyyttä lisättiin mm. siten että tapaamiset pormestarin ja valtuustoryhmien kanssa suoratoistettiin Helsinki-kanavalla ja ne olivat nähtävissä myös tallenteena jälkikäteen.

Neuvoston omia internet- ja facebook-sivuja pidettiin yllä. Niiden avulla tavoitettiin entistä enemmän kaupunkilaisia ja alan toimijoita. Kokouksista ja muusta toiminnasta lähetettiin sähköpostitse uutiskirjeitä n. 80 helsinkiläisille eläkeläisyhdistykselle, yli sadalle uutiskirjeen tilaajalle sekä palvelukeskuksiin.

Kokousten pääaiheet vuonna 2018:

- 18.1.2018: Helsingin strategia ja ikäohjelman valmistelu.
- 15.2.2018: Ajankohtaiset asiat sote-toimialan kanssa, mukana apulaispormestari Vesikansa.
- 13.3.2018: Kaupunkiympäristötoimialan esittely. Sote- ja maakuntahankkeen eteneminen.
- 18.4.2018: Vanhusneuvoston vaikutusmahdollisuudet, mukana pormestari Vapaavuori.
- 15.5.2018: Ikäihmisten turvallisuus.
- 5.9.2018: Helsingin liikkumisohjelma ja ikääntyneiden liikkumisen edistäminen.
- 11.10.2018: Etsivän vanhustyön verkostot.
- 13.11.2018: Ikäihmiset ja pankkiasiointi,
- 19.12.2018: Muistisairaudet ja Helsingin Alzheimer -yhdistyksen esittely. Joulukahvit, vieraat Alzheimer-yhdistyksestä.

Yleisötilaisuudet, esittelyt:

- 28.2.2018: Ikäihmisten liikuntamahdollisuudet ja eläkeläisjärjestöjen kokoontumistilat Helsingissä, yhteistyössä Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry:n kanssa.
- 22.5.2018: Omaishoidon tukea koskeva paneeli Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry:n kanssa.
- 10.10.2018: Vanhusneuvosto näytteilleasettajana Aivoterveysmessuilla.

Tutustumismatka

- 30.5.2018: Lahden vanhusneuvoston tapaaminen ja Lahden ikäihmisten palvelut ja digineuvonta

Yhteistyökokoukset ja tapaamiset:

- 1.3.2018: Helsingin vaikuttajatoimielinten puheenjohtajien ja sihteerien tapaaminen, aiheena toimielinten yhteistyömahdollisuudet.
- 26.4.2018: Kuusikko-kaupunkien vanhusneuvostojen tapaaminen Helsingissä, aiheena neuvostojen toiminta eri kaupungeissa, yhteistyön kehittäminen sekä uusi esteettömyysasetus.
- 23.10.2018: Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteiskokous Helsingissä, aiheena neuvostojen vaikuttamistoiminta ja HSL:n seniorialennus.
- 22.11.2018: Valtuustoryhmien tapaaminen, aiheina mm. eläkeikäisten osallistumis- ja liikkumismahdollisuudet Helsingissä, kotihoidon tilanne ja Stadin ikäohjelma.

Pyydetty lausunnot:

- 7.6.2018: Lausunto vanhuspalvelujen nykytilan ja tulevaisuuden tarpeiden selvittämisestä.
- 30.8.2018: Lausunto rautatieaseman ylikulku- tai alikulkuyhteydestä.
- 5.9.2018: Lausunto sotaorpojen etuuksista.
- 9.9.2018: Lausunto sotien kuljetuspalvelujen liikennöinnin palvelukuvauksesta.
- 8.11.2018: Lausunto Helsingin liikkumisohjelmasta.

Kannanotot:

- 25.4.2018: Ikääntyneiden liikuntamahdollisuudet ja eläkeläisjärjestöjen kokoontumistilat.
- 6.9.2018: Kulttuurikaverit ja alueelliset kulttuuripalvelut säilytettävä.
- 24.10.2018: HSL:n seniorialennusta laajennettava.
- 19.12.2018: Stadin ikäohjelmaa täydennettävä.

Tietopyynnöt, kyselyt:

- 15.11.2018 sote-toimialalle: Omaishoidon sopimusten uusiminen ja ajallinen epäoikeudenmukaisuus.
- 17.12.2018 sote-toimialalle: Vanhuspalvelujen riittävyyden ja laadun arvioinnista.